

www.offnews.bg
04.06.2015 г.

"Ако протестиращите в БНР стоят като накацали птици, ще дочакат само смяна на сезоните"

Георги Лозанов: Петър Волгин би ме удавил в капка вода, ако можеше

ЮЛИАНА ОНЧЕВА

Г-н Лозанов, може ли СЕМ да помогне, за да се решат проблемите с намалените хонорари на журналистите и исканията за оставка на ръководството на БНР от една страна и контрапротестите с лозунги „По-добре с малка заплата в Голямо радио, отколкото без заплата на борсата“?

Първо да кажа, че никога не съм приемал на сериозно контрапротести – протест срещу протеста е като да искаш да си видиш гърба без огледало. Иначе на БНР може да помогне само разумът – не казвам дори отговорността, дългът и пр. патетични понятия. Ако има някакъв шанс, то е разумът да победи груповите емоции, което се отнася и за двете, та дори и за третата страна в конфликта, защото има и такава – на онези, които не толкова подкрепят ръководството, колкото се чувстват несправедливо пренебрегнати за сметка на един затворен професионален кръг. И това се разбира не от лозунгите или от „братските могили“ на подписките, а в персонални разговори.

Самият конфликт за разлика от този през 2001-а някак не е съвсем „на фокус“, което затруднява разпознаемостта на „добрите“ и „лошите“ в него от гледна точка на обществото. И тъй като не искам да говоря от негово име, пък и знам ли, може да не съм прав, предложих да поръчаме социологическо проучване на обществените нагласите към ставащото в обществената медия през последния месец.

Въпреки че проблемите са по-стари, за което идваха сигнали до СЕМ. В отговор на тях лично, включително и „за протокол“, не веднъж съм критикувал генералния директор, че разчита повече на административна власт, отколкото на професионален диалог. Като тук „диалог“ не е красива дума, а технология на управление, която предполага преди да вземеш решение да убедиш „управляваните“, да си в добронамерен контакт с тях, да скъсиш дистанцията помежду ви, да те чувстват от „своя отбор“. Защото ръководството на обществените медии се нуждае от двойна легитимност, един път институционална – да е законно избрано, и втори път колегиална – да е прието от тези, които ръководи.

Въпросът сега обаче е в пропорционалността на реакцията – дали точно оставка, дали точно на цялото ръководство и дали точно в настоящия момент е „последната дума“ на професионалния разум в БНР. Защото, където и да търсим корените на протеста, той бе провокиран от оряждането на перо „персонал“ в бюджета, което нито е по волята на ръководството, нито то може да не го изпълни. А и както и да го изпълни, тежестта му все ще падне върху някого. Така че тъкмо тази вина на Янкулов е донякъде „трагическа“.

Петър Волгин настоя и за вашата оставка, защото сте допуснал „некъдърно ръководство да управлява две години“ медиата?

Волгин да можеше, в капка вода щеше да ме удави, защото настоявах да включи и друга, освен своята собствена, гледна точка в предаването си „Деконструкция”, като не аз, а законът го изисква от журналистите в обществените медии. Той обаче, вместо да се съобрази, предпочете с присъщия си кичозен революционен плам да ме атакува с квалификации от преддесетонемврийската партийна агитация. Само дето още не ме е обвинил, че съм реакционер. Не съм му отговорил със същото, иначе можех да настоявам СЕМ да глобява БНР за всяко негово нарушение и така да принудим генералния директор да го свали от ефир, за да не даде основание за предсрочно прекратяване на собствения си мандат.

Въпросът е там, че, освен законово изискване, за мен плурализмът на мненията е ценност, дори когато включва такива, които не ценя. Затова ме се искаше ръководството на БНР да реши случаят „Волгин”, без да му затвори устата. Тогава те, за да спазят формално закона, измислиха програмния „байпас” с „Конструкция”, допряна до „Деконструкция”. Ако Волгин наистина го беше грижа за БНР, поне от „кумова срама” щеше да допуска по някоя позиция встрани от пропагандната макулатура, която произвежда всяка седмица в ефира на БНР и чиито мотиви ще се въздържа да коментирам, докато още съм в СЕМ.

Кадърността или некадърността на ръководството е друга тема, по която един нарушител на медийния закон като Волгин няма как да е компетентен. Мога да кажа само, че Радко Янкулов беше избран за генерален директор на БНР в напълно коректна конкурсна процедура. И че, доколкото имаше подгласници, които се справиха по-добре от останалите, той ги назначи на ръководни постове, така че сега целият кадрови потенциал, проявил се в конкурса, управлява БНР. Оттам нататък законът гарантира независимостта на ръководството, включително и от СЕМ.

Регулаторът единствено може да прекрати предсрочно мандата на директора, но за това са необходими законови основания, каквито в момента липсват.

Със сигурност сред тях не попада желанието на работещите в медиата за нов директор.

А защо Вие обявихте, че ще подадете оставка, ако кризата не свърши до месец, това как ще допринесе да заработи нормално радиото?

Във всички случаи, не защото съм се уплашил от гърмежите, които се чуват от „Драган Цанков” и искам да напусна бойното поле. Участвал съм в повечето медийни схватки на прехода и, който ги е следил, знае, че никога не съм дезертирал. Казах, че ще си подам оставка с надеждата да не се стигне до това. Направих го, първо, за да подсказва на генералния директор и УС на БНР, че спешно трябва да предприемат действия за излизане от кризата. Че ако можем да спорим за причините ѝ, то няма спор, че решаването ѝ е отговорност на ръководството, че са го докарали дотам, че управлението на радиото в момента е управление на криза. Направих го, второ, за да им дам личен пример, ако не могат да намерят решение. Направих го, трето, за да подсказва на лидерите на протеста, че изходът не може да дойде отвън, че не е в ръцете на СЕМ, а на хората от „старата къща”. И ако стоят като настръхнали птици, накацали по жицата, и чакат, най-много да дочакат смяната на сезоните.

Четвърто, направих го и защото конфликтът, както обикновено става, все повече забравя професионалните си основания и се превръща в борба на характери, на лоши

характери. В такава ситуация експертните изказвания губят смисъл, а аз на други не съм способен.

Как гледате на призивите за съкращения на хора, а не на хонорари в БНР? И вие ли мислите така?

Мисля, че съкращаването на парите точно от перо „персонал”, което е изискване за всички държавните структури, е сигнал за реформа в духа на народната поговорка „Който не работи, не трябва да яде”. На практика това значи да се редуцират ненатоварените звена в организациите и да се формулират ангажиментите на работещите, така че заплащането да е максимално адекватно на положения труд. Ръководството на БНР заяви пред СЕМ, че такава реформа е дългосрочна и то я прави, но тя не може в рамките на бюджетната година да осигури изискваното финансово ограничение и затова му се е наложило да предприеме и други мерки. Не знам дали е така, а и не ми е работа да знам. Финансовият надзор и въобще надзора над оперативното управление е в правомощията на други органи, които ще се произнесат. Нито аз, нито който и да е от регулатора е директор на директорите на обществените медии и не може да им казва как да управляват. Вживяването в подобна роля би било регулаторен произвол.

Бихте ли иницирал среща между протестиращите и Радослав Янкулов, за да се намери справедливо решение на конфликта?

Имахме такива намерения, но за да ги осъществим трябва да е на лице диалогична воля и от двете страни. Засега не виждам такава. Те предпочитат през различни канали да си отправят взаимни обвинения, които варират от „некадърници” до „заговор” и освен че правят конфликта все по-трудно решим, вгорчават общата атмосфера в радиото. Как можеш да водиш разговор с шепа хинин в устата? Още по-тъжно е, че това става в мандата на един директор, заявил в концепцията си, че негов приоритет е хората да работят с радост.

Прилича на тежък сън и продължавам да се надявам в един момент да се събудят, като очаквам първо да го направи ръководството, защото колкото си по-високо в йерархията на една система, толкова си по-виновен, че тя спи и сънува отмъщение.

Трябва ли да се промени финансирането на обществените медии, за да се предотвратят следващи недоволства?

Не знам дали това ще предотврати недоволствата – в случая размерът има значение, а той винаги е недостатъчен. Но, така или иначе, редът и логиката на финансирането на обществените медии не могат да са същите като за останалите държавни предприятия, защото влияят върху свободата на словото. Реалните капитали тук се превръщат в символни, което е и красиво, и опасно, и сложно, и изисква специални правила, първото от които е финансирането да не зависи от политическа воля. Но така стигаме до голямата тема за все по-необходимата законова реформа на обществените медии. И настоящият протест ме кара да мисля, че съм бил прав в предложението си за обединението на БНР и БНТ. Защото сега генералният директор е йерархически така поставен, че може да се изживява като на пълновластен господар на медиата, което „по условие” го поставя в латентен, а както се вижда, на моменти и горещ, конфликт с творческите професии.

Докато обединението ще даде преднина и автономност на отделните радио и телевизионни програми – „Хоризонт”, БНТ1, „Христо Ботев” и пр., а общото административно управление ще загуби властовата си роля и ще се превърне във форма на услуга за производителите на съдържание. Но, както се казва, твърде е хубаво, за да е вярно.